

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2020. november 12.
(csütörtök)**

Földvári Tibor

JÓB MÉLYPONTJA NEM A VÉGPONTJA

Köszöntés igéje: Jeremiás siralmi 3,22-23

Az Úr kegyelmessége az, hogy még nincsen végünk; mivel nem fogyatkozik el az ő irgalmassága! Minden reggel meg-megújul; nagy a te hűséged!

Énekek: 121; 608

Alapige: Jób 3,1-5;10-13;20-26

Ezután megnyitá Jób az ő száját, és megátkozta az ő napját. És szóla Jób, és monda: Vesszen el az a nap, amelyen születtem, és az az éjszaka, amelyen azt mondták: fiú fogantatott. Az a nap legyen sötétség, ne törődjék azzal az Isten onnét felül, és világosság ne fénylőjön azon. Tartsa azt fogva sötétség és a halál árnyéka; a felhő lakozzék rajta, nappali borulatok tegyék rettenetessé. [...] Mert nem zárta be az én anyám méhének ajtait, és nem rejtette el szemem előtt a nyomorúságot. Mért is nem haltam meg fogantatásomkor; mért is ki nem multam, mihelyt megszülettem? Mért vettek fel engem térdre, és mért az emlékre, hogy szopjam?! Mert most feküdném és nyugodnám, aludnám és akkor nyugton pihenhetnék. [...] Mért is ad Isten a nyomorultnak világosságot, és életet a keseredett szívűeknek? Akik a halált várják, de nem jön az, és szorgalmasabban keresik mint az elrejtett kincset. Akik nagy örömmel örvendeznek, vígadnak, mikor megtalálják a koporsót. A férfiúnak, aki útvesztőbe jutott, és akit az Isten bekerített köröskörül. Mert kenyerem gyanánt van az én fohászkozásom, és sóhajtásaim ömölnek, mint habok. Mert amitől remegve remegtem, az jött reám, és amitől rettegettem, az esett rajtam. Nincs békeségem, sem nyugtom, sem pihenésem, mert nyomorúság támadt reám.

Imádkozzunk!

Istenünk, mennyei Atyánk, magasztalunk azért, mert ha fizikailag nem is lehetünk jelen, mégis lélekben a modern technika lehetőségein keresztül tapasztalhatjuk, mit jelent a te jelenléted a gyülekezet közösségében. Köszönjük, hogy a te jelenléted összekapcsol bennünket.

Hálát adunk, hogy a mai napon is erősítettél, támogattál a munkában, és köszönjük, hogy elcsendesedhetünk.

Köszönjük a te ígéretet, a napi csendességben olvasott igei üzeneteket is, és hogy most is a te szavadra figyelhetünk az istentiszteleten.

Imádkozunk, hogy legyél a beteg testvéreink mellett. A kórházban levőkön, akik a koronavírus miatt nagyon súlyos betegek, kérünk, hogy könyörülj rajtuk és adj nekik felépülést.

Bennünket pedig erősítsél, valóban a te kegyelmednek a jelét hadd lássuk abban, hogy megtartasz. De azt is elfogadjuk, ha mégis esetleg mi is lebetegednénk. Tudjuk, hogy számunkra is elég a kegyelem. Viszont olyan nagy ajándék, amikor tapasztaljuk őrző, védő kegyelmedet, szabadításodat, ahogy énekeltük a zsoltárban.

Köszönjük, hogy az Úr Jézusra tekinthetünk ma este is. Hadd lássuk őt, érthessük meg az ő szabadításának megtartó erejét, és ez lehessen nekünk bátorítás, ha kell, vigasztalás.

Szólj hozzánk a Szentírás lapjain keresztül és segítsd cselekedni is azt, amit mondasz, mert bízunk tebenned.

Ámen.

Igehirdetés

Katona koromban a mai Honvéd Kórház Idegsebészet intenzív osztályán ápolósegédként szembesültem életemben először igazán azzal, mit is jelent a súlyos betegség. Az ottani tapasztalatok miatt is a második lelkészképesítő diplomadolgozatomat eutanáziából szerettem volna megírni – és sikerült is –, mert így még inkább belemélyedhettem abba a fontos kérdésbe, hogy mit jelent a szenvedés testi és lelki nyomorúsága, és különösen a hívő embert is érintően.

Most a koronavírus-járvány miatt ma is létkérdés a testi és lelki nyomorúság, szenvedés kérdése. És az is biztos, hogy amikor a kalauz bibliai felosztásai elkészültek, nem gondoltak arra, hogy ezekben a hetekben, hónapokban küzdünk ezekkel a nehéz kérdésekkel. Jób könyve azonban, maga ez a bibliai könyv, amelyet azért ismerünk – a gyülekezetben már többször volt róla szó –, bemutatja, hogyan viszonyul az Úr a szenvedéshez, de még személyesebben a szenvedő hívő emberhez is. Jób könyvében maga az Úr szól tehát erről a kérdésről: testi, lelki szenvedés.

Éppen ma a 3. részben, amikor az Úr szolgálja élete mélypontján van látólag, de ez nem a végpontja az életének. Miért? Mert látjuk ebben a részben is majd, de az egész könyv alapján is tudjuk, hogy ott van vele az Istene. Itt még nem a szabadításával, ami majd a legutolsó részben, a 42. részben felcsendül drága örömhírként. Nem is vigasztaló vagy helyreállító szavával Jób számára

– emlékszünk, majd a végén szintén az Úr nagyon személyesen szól neki is –, hanem most Jób szomorú és nagyon keserű panaszénekén keresztül látjuk majd meg, hogy hogy van ott az Úr.

És rögtön így hadd húzzam alá: abban az egyszerű tényben látszik Isten személye, Isten jelenléte ebben a részben leírt kijelentésben is, hogy itten mi Isten kijelentését olvassuk. Nem csupán Jóbnak a panaszéneke ez, hanem, ami nekünk természetes református emberekként – hála az Úrnak 1590 óta a teljes magyar Bibliát olvashatjuk anyanyelvünkön –, hogy mi Isten kijelentését olvassuk a Bibliában. De ez fontos, hogy Jób könyvében is Isten szavát láthatjuk.

Azt vizsgáljuk ma meg, hogy mit is jelentett Jóbnak az a testi, lelki szenvedés, ami az ő átkában és a szenvedése miatti siralmában elhangzik, és, hogy mindez hogyan válik mégis az Úr akarata szerint isteni kijelentéssé, és hogyan lesz ez számunkra is így személyes üzenetté.

Jób könyve a bölcsességirodalom egyik gyöngyszeme. Emlékszünk, hogy két történeti leírás keretében párbeszéd hangzik el Jób barátai és közte.

A 3. részben Jób panaszéneke csendül fel. Ez is egy irodalmi mű, költői módon elmondott ének, panasz – hasonló egy picit a panaszszóltárokhöz –, és hallottuk, hogy átkot mond Jób, illetve siralmas panaszát. Leírja ugyanis, így tudja leírni az ő igen sanyarú sorsát, amit így jellemeztem, hogy nagyon nagy mélyponton van Jób.

Némely írásmagyarázók bűnösként értékelik mindazt, amit itt olvashatunk a teljes 3. részben. Arra gondolva, hogy Jób megátkozott valamit, amit Istentől kapott ajándékba, mert Jób a születése napját illette átokkal. De az is egyértelműen látszik a folytatásban, a beszédekben meg Isten megnyilvánulásaiban is, hogy nem illetik ilyen jelzővel ezt a panaszát Jóbnak. Jóbnak az igazságát kell tisztába tennie Istennek, hogy azért Jób igazsága nem lehet nagyobb az Úr igazságánál – ez derül ki a végén az egész könyvnek – de ez a panaszéneke nem bűnösként jellemző a folytatásban.

Sokkal egyszerűbben és sokkal inkább azt az egyszerű tényről látjuk ebben a kijelentésben, hogy bemutatja a szenvedő, ez esetben most a hívő ember által megélt szenvedés nyomorúságát. Mit is él át valaki, amikor testileg és lelkileg is mérhetetlenül szenved. „Mindezekben sem vétkezett Jób az ő ajkaival” – olvastuk a megelőző rész végén. Az 1. rész végén pedig azt, hogy: „Mindezekben nem vétkezett Jób, és Isten ellen semmi illetlent nem cselekedett.”

Barátai érkezésével kiderül, hogy ez a rendkívüli szenvedés milyen rettenetes látványt jelentett számukra. El se tudjuk képzelni valószínűleg, hogy mennyire megrendülhettek a látványától annak, hogy szenved a barátjuk. Amikor pedig Jób megszólal, akkor egyszerűen megtudjuk, hogy mit érez, mit gondol. Látszik, hogy nagyon-nagyon nagy nehézséget él át. De azt tudhatjuk meg az ő szavaiból, panaszénekéből, hogy mennyire is rossz valójában az a rossz, amit a 2. rész szerint hittől kimondott, hogy ő kész a rosszat is elvenni Istentől: „Ha már a jót elvettük Istentől, a rosszat nem vennénk-e el?” – mondta a feleségének. A 3. részben megtudjuk, hogy valóban milyen nyomorúságos az az állapot, ami rossz és amit Istentől kell elvennie.

Így olvastuk itt az elején: „Ezután megnyitá Jób az ő száját, és megátkozá az ő napját. És szóla Jób, és monda:...” Előzőleg együtt sírnak tulajdonképpen a barátai is övele, együtt gyászolnak a helyzete miatt, aztán pedig egyszercsak Jób megszólal. Nagyon fontos, hogy itt már a beszédek része van, de itt még nem a párbeszéd a barátaival, hanem Jóbnak a lelki és testi élete, lelki és testi mélypontján való érzése kifejezése, gondolatai kinyilvánítása.

Mi történik tehát ezután? Nagyon beszédes, hogy Jób nem Istenét átkozza meg. Nem azt olvastuk, hogy: ezután megnyitá Jób az ő száját, és megátkozá az ő Istenét. Emlékszünk, hogy erre akarta a Sátán rávenni. Még a felesége is ennek sajnos a kísértés szempontjából eszköze lehetett. Nem tulajdonított Istennek semmi bolondságot, nem vádolta Istenét ostobasággal – ez a kifejezésnek a jelentése, ami az 1. rész végén így van a 22. versben, hogy: „és Isten ellen semmi illetlent nem cselekedett”.

Látszik, hogy most nem Istenről akar beszélni Jób, hanem magáról. Jób személyén van a hangsúly végig: „megnyitotta Jób az ő száját”. Aztán arról olvassunk: „Vesszen el az a nap, amelyen születtem, és az az éjszaka, amelyen azt mondták: fiú fogantatott.” Vagy gondoljunk a 13. versben olvasottakra: „Mert most feküdném és nyugodnám, aludnám és akkor nyugton pihenhetnék.” Vagy a legutolsó versben: „Nincs békességem, sem nyugtom, sem pihenésem, mert nyomorúság támadt reám.” Végig róla van szó, megtudjuk, hogy mit érez, mit gondol a szenvedő hívő.

Megtudtuk azt is tehát legelőször, hogy a születése napja átkozott. A folytatásban arról beszél, bárcsak nem is létezne ez a nap, bárcsak kimaradt volna az idő múlása során. A 4. versben: „Az a nap legyen sötétség.” Ez a kifejezés – „legyen sötétség” –, ez azt a szóhasználatot tükrözi, amit a teremtéstörténetben Isten, a teremtő Isten, a teremtő Úr így mondott: „Legyen világosság!” De Jób számára ebben a szenvedésben most megfordítva mondja, mert ha sötétség és nem világosság az a nap, akkor egyrészt lehet, hogy nincs is az a nap, hiszen a teremtő Isten meg se teremti akkor azt a napot, vagy akkor úgy tesz, hogy az a nap elmúljon, ne lehessen, illetve benne van, hogy ne világosság, hanem sötétség legyen. Kozmikus kifejezéseket használva a költői nyelvben képekkel bemutatja, hogy bárcsak ne létezne az a nap. Ha mégis létezik, és hát ha mégis megtörténik az ő élete kezdete, akkor már a fogantatásánál legyen vége; ha nem a fogantatásánál, akkor legalább a születésénél; ha nem a születése pillanatában, akkor valamivel utána. De a lényeg, hogy minél hamarabb jöjjön a halál.

Ez is nagyon fontos, hogy a halálról úgy beszél, hogy ahhoz képest, amivel most szenvedek testileg és lelkileg, a halál csak jobb lehet. Mi a magyar kifejezésben szoktuk mondani, még a hitben nem járók is szokták, hogy a 'megváltó halál'. Milyen jó, hogy végre bekövetkezett egy súlyos beteg állapotában, de jó, hogy meghalt. Van, hogy hívő emberekként még talán imádkozunk is ezért, hogy: – Uram, vidd el! De Jób számára – nagyon fontos – itt a siralmas panaszában nem annyira a halál utáni élet tanítását akarja ő adni, hanem egyszerűen őszintén elmondja, hogy a mostani életéhez képest még a Seol, a halál is jobb, nyugodtabb.

Hallottuk itt a miérteket. Ezeket mindenképp szerettem volna felolvasni. Önmagukért beszéltek: miért, miért, miért? A miértek az elején a múltbeli eseményekre vonatkoztak. Majd figyeljük meg, ha esetleg még nem tettük, hogy Jób egyes szám első személyben beszél, jelen időben van sok minden itt a Károli Bibliában, de a miérteket, amikor kezdi mondani, akkor múlt időt használ, hogy a múltban valami, ha nem történt volna, akkor most nekem valami sokkal jobb lenne. A múltjában Jóbnak egyébként milyen boldog élete volt, ezt megtudtuk az 1-2. részből. De a múltjára nézve a mostani helyzete miatt arra gondol: bár csak ne lett volna az egész, ha ez van most számomra.

A 23. versben arról beszél egyes szám harmadik személyben: „A férfiúnak, aki útvesztőbe jutott, és akit az Isten bekerített köröskörül.” Az 1. részből megtudtuk, hogy mivel Isten, egy hasonló szóval kifejezve, ’körbevette’ Jóbot mindezzel – a Sátán éppen erre hivatkozik Istennél ott a mennyei valóságban –, ezért Jóbnak milyen áldott volt az élete. Most egy hasonló kifejezéssel az ősi nyelvben, de ugyanaz a gondolat: körbevette őt az Isten, körbevette ezt a férfiút az Isten – de ez most rettenetes, ez nagyon rettenetes. Útvesztőbe jutott – ez is rettenetes, ha belegondolunk, hogy nagyon szörnyű az állapot, és akkor ennek nem lesz kimenetele, mert útvesztőben vagyok. Ezért mondom így, hogy ő mélyponton van, és úgy érzi, hogy itt vége mindennek.

„Amitől rettegetem, az esék rajtam”, az jött rám – megint gondoljunk arra, hogy az 1. rész tanúsága szerint Jób rendszeresen bemutatta az áldozatot a gyermekeiért, amikor azok összejöttek, mai modern kifejezéssel élve bulizni, meghívták egymást és nagyon boldogok voltak, mert hátha – úgy van az ősi nyelven –, hátha megátkozták az Istent. Tehát a gyermekeit attól féltette, és mint apa – az ősatyák korában élt Jób –, a család papja bemutatja az áldozatot a gyermekekért, mert hátha megátkozták az Istent, hátha vétkeztek. Ő is tudta, hogy ha vétkeznek, akkor az Úr esetleg ítélni fog. És azt érzi most Jób, hogy: utolért engem, amitől rettegetem – itt most az egyes szám első személyű fogalmazás nagyon fontos.

Az utolsó vers megjegyzését még kiemelem, így van itt: „Nincs békességem, sem nyugtom, sem pihenésem...” Mondanám így egy kicsit hangsúlyosabban: nincs békességem, nincs nyugtom, nincs pihenésem. Nincs, nincs, nincs mindaz, ami ha lenne, akkor nem lenne az az állapot, amiben most rettenetesen szenvedek testileg is, és lelkileg is. És újra hadd húzzam alá: még a halálban is jobb lenne, mert ott békesség és nyugalom lenne, de most nincs békesség, nincs nyugtom, nincs pihenésem, „mert nyomorúság támadt reám.” Az ősi szóban itt a „nyomorúság” a reszketés, félelem, nyugtalanság, tombolás. Benne van tehát a szó fizikai értelmében is a reszketés, a betegség miatti reszketés, a félelem, a nyugtalanság támadt rám, jött rám, rám tört, beteljesedett rajtam – még ez a jelentés is benne van az ősi kifejezésben. A ’beteljesedett rajtam’ kifejezést azért szeretném kiemelni végül itt, mert az jött rám, amitől rettegetem és utána ezzel a szóval nagyon mélyen ki lehet fejezni: nincs békesség, nincs nyugalom, nincs pihenés, mert rettenetes nyomorúság teljesedett be rajtam.

Ugye érezzük, hogy így hallva a hívő embernek, a testi, lelki nyomorúságában szenvedő hívő embernek a szavai valóban nagyon fájók. Ezt érzi, ezeket az érzéseit fejezi ki, amit a szenvedésében tapasztal. Mi is ma is ugyanezt bármikor átérezhetjük. Magunkra ismerhetünk bármikor, hogyha Jóbhoz hasonlóan akármilyen rettenetes szenvedés, testi, lelki nyomorúság ér utol bennünket.

A koronavírussal kapcsolatban ugye azt szokták kiemelni a szakemberek, hogy elsősorban a nagyon időseket vagy a krónikus betegeket érinti, és órájuk különösen vigyázzunk. Mégis halljuk azokat a híreket, hogy 31 éves halt meg a koronavírussal meg még fiatalabb. És a vírushelyzet ebben az időben is számunkra testi és lelki nyomorúságot jelenthet. Ha nem személy szerint, akkor mint a barátok látjuk valakinek a szenvedését. Amikor Jóbnak ez a panasz, panaszéneke, átokszava és panaszéneke hangzik, akkor lehet, hogy magunkénak érezzük nagyon személyesen, hogy: igen, én is ezt érzem most.

De miért lehet ez, hogy ma is egy hívő ember akár betegségében, akár másvalaki betegsége miatt a baráti szeretetkapcsolat, a családi kapcsolat miatt érzi ennek a fájalmát? Miért lehet ugyanezt érezni, mint Jób? És itt van az üzenet, testvérek, a bátorítás és a vigasztalás szempontjából. Azért, mert ez Isten kijelentése. Mi Jóbnak a panaszéneket, az átokszavát és a siralmas panaszát azért ismerhetjük, mert Isten kijelentette a Szentírásban. Így kezdődött az egész: „Ezután megnyitá Jób az ő száját, és megátkozá az ő napját. És szóla Jób, és monda: ...” – majd megtudjuk, hogy mit mondott. Ahogy az 1-2. részben is megtudtuk, hogy ami Jóbbal történik, azért történik, mert a mennyei szintéren, ami a láthatatlan világ része, valami történt, valami elhangzott, Isten és a Sátán között párbeszéd hangzik. Miért tudhatjuk ezt? Mert Isten kijelentette. És engem ez ragadott meg nagyon a készülés során is már. Ez a nincs békesség, nincs nyugalom, nincs pihenés, itt a legutolsó versben, hát ezek a kifejezések, ezek Isten szavaként vannak itt előttem. Tehát amit itt Jób mond, az Isten szava és az Úr ezt fontosnak tartott leírni.

Hadd mondjam újra: még nem olvasunk Isten szabadításáról, ahogy a bevezetőben említettem. Itt még nincs a szolgájának szóló helyreállító, egy kicsit helyretevő szava nagyon személyesen a szenvedése miatt, hogy állhasson helyre, állhasson meg a hitében. Itt még nincs vigasztaló üzenet, csupán a panaszéneke. De ebben is mégis Isten személye van számunkra, hiszen ez kijelentés. Ugyanolyan kijelentés – hadd húzzam újra alá –, mint amikor a láthatatlan világ mennyei színterének a valóságát jelenti ki Isten. Az is valóságos történet, és ez is.

És itt még van egy másik – már megint hadd mondjam így – bátorító és vigasztaló jellemző Istenre vonatkozóan, rögtön egyszerű tényként mondva. Miről is szól az 1-2. részben a történeti leírás Istenre vonatkozóan? Hogy mi van a mennyben. A mennyei dicsőségben még a Sátán is olyan valaki, aki udvarol az Úr előtt – ezt olvassuk. Tehát a Sátán ennyire gyenge. Akármit tehetett Jóbbal a Sátán, akkor is hatalmasan ott van fölötte az Úr, a szuverén Isten, aki azt tesz, amit akar a Sátánnal is. És az ő isteni dicsőségét, az ő gyönyörűségét, amit Jób iránt érez, akkor is vállalja, amikor lehet, hogy a szolgája

majd meg fogja őt átkozni, mert ezt próbálja a Sátán elhitetni Istennel is meg Jóbnál is ezt próbálja elérni. De Isten fölötté van mindennek. A mennyei dicsőségben ott van az Úr.

De ugyanúgy ott van az Úr ebben a nagy mélypontban, amit Jób átél a 3. rész kijelentése szerint. Földön van bajok között, nyomorúságok között, szenved, testileg, lelkileg mérhetetlenül szenved, ezt maximálisan átérzi. Tapasztalja, hogy milyen rettenetes az a rossz, amit el kellett vennem. De kitől? Az Úrtól – tudjuk meg a 2. részben. A mennyei szintér és a földi szintér az 1. és 2. részekben azt mutatja be, hogy Jób az ő hitében hogyan tapasztalja meg az Istenbe vetett bizalom megtartó erejét. De ugyanez a bizalom jellemző Jóbra a 3. részben is, csak most ő elmondja, hogy mit érez, mennyire szenved.

Én ezért akarom így mondani: itt nem kell bűnre gondolni. Én megértem azoknak az írásmagyarázóknak a magyarázatát, akik bűnösnek érzik, és az üzenetet abban fogalmazzák meg, hogy ne legyünk olyanok, mint Jób, ne átkozzuk meg a születésünk napját. Ezt el lehet fogadni az egész Biblia alapján, de számomra sokkal közelebb van a jelentésnek az üzenetében Isten személye, Isten személyének a vigasztaló, bátorító jellemzője, hogy ha azt vesszük, hogy megmutatja az Úr, hogy ő nagyon jól tudja, hogy mit érez a szolgája. És ez már önmagában olyan vigasztaló megint, és bátorító.

Miért tudhatjuk meg, hogy Jób mit érez? Mert egyrészt az Úr kijelentette, de akkor ebben benne van, hogy ő tudja, ő nagyon jól tudja. Az Úr átérzi az övéi fájdalmát. Eszünkbe jutnak olyan ígék akár az Ó-, akár az Újszövetségből – hiszen mi már az Újszövetség népe vagyunk –, ahol arról olvasunk, hogy az Úr átérzi, nemcsak ismeri, hanem át is érzi az övéi minden fájdalmát és nyomorúságát? Hogy milyen súlyos az övéi számára a szenvedés, a bűneset utáni állapot, világ kísértése, próbája között megmaradni a hit útján. Én az Ézsaiás könyve 53. részéből az Úr szenvedő szolgájára utalva emlékeztetnék, csak most nem Jóbra gondolva, hanem a messiási ígéretre. Emlékszünk, Ézsaiás 53, amit az Úr Jézus a földi ittléte során többször is kiemelt, hogy benne teljesedett be mindaz, amit ebben a bibliai fejezetben olvasunk a Messiásról. Hogy is olvastuk ott? „Pedig betegséginket ő viselte, és fájdalmainkat hordozta, és mi azt hittük, hogy ostromoztatik, verettetik és kínoztatik Istentől!” Az Úr szenvedő szolgája – a kifejezés is önmagában bátorító – a betegségeinket viselte.

Az Újszövetségben pedig a Zsidókhoz írt levél 4. részében a 15-16. versekben megint az Úr Jézusra vonatkozóan arról olvasunk, hogy ő nagyon is jól átérzi, hogy miben szenvednek az övéi. „Mert nem oly főpapunk van, aki nem tudna megindulni gyarlóságainkon, hanem aki megkísértetett mindenkben, hozzánk hasonlóan, kivéve a bűnt. Járuljunk azért bizodalommal a kegyelem királyi székéhez, hogy irgalmasságot nyerjünk és kegyelmet találjunk, alkalmas időben való segítségül.” Itt a bátorítást azért akartam felolvasni, hogy halljuk, hogy az Újszövetség bátorít, kijelentéssel bátorít.

Az ószövetségi kijelentésben itt nekünk a Jób könyve 3. részében nincs ott, hogy kövessétek ezt a hitét Jóbnak, hanem egyszerűen bemutatja, mit érez az ő szenvedő szolgája. És nagyon kemény szavakat használ Jób. De azért, hogy

JÓB MÉLYPONTJA NEM A VÉGPONTJA

Isten megmutathassa az ő szavain keresztül is, hogy milyen az övéi szenvedése, a Sátán mire képes, amikor megpróbálja az övéit eltántorítani az Uruktól, milyen az a rossz, amit az övéi mégiscsak az Úr kezéből vesznek. Jób bizalmát nagyon jól tükrözi az az egyszerű tény is, hogy elmondja hosszú verseken keresztül, hogy mennyire jobb lenne a halálban, a Seolban, mert ott nyugalom lenne, de szó sincs öngyilkosságról vagy eutanáziáról, mert Jób tudja, hogy az élete az az Úr kezében van.

Őszintén elmondja, amit érez, de az életem az Úr kezében van. Ezt az 1-2. részből is megtudtuk, ő imádja az Urat, mikor leborul Jób, és mielőtt kimondta volna, „Az Úr adta, az Úr vette el. Áldott legyen az Úrnak neve!”, ő imádja Istenét. Az is nagyon magasztos. Számomra az üzenetben a panaszének azért lett magasztos, mert benne van az, hogy már majdnem ott van Jób, hogy megátkozza mégis az Istenét, de nem az Istent átkozza, a születése napjára mond átkot költői kifejezésekkel. Már majdnem ott van Jób, hogy akkor ő nem fog bízni, akkor inkább haljak meg. De nem! Dehogy akar ő öngyilkos lenni, nem kér eutanáziát!

Amikor a Sátán megpróbálta elérni Istennél, hogy engedje meg, hogy Jóbbal azt tegyen, amit akar, azért tette, mert – emlékszünk – próbálta igazolni, hogy: Jób meg fog átkozni téged, Isten. De Isten ezt nem hagyta. Nem azt nem hagyta, hogy Jób bajba kerüljön és szenvedjen, hanem Istennek a jelenléte abban látszik, ahogy erősíti az ő szolgáját. És az egész könyvből látszik, hogy ahol szükséges, a bűnnel kapcsolatban is helyre teszi Jóbot, mert van miből tisztulnia esetleg, de összességében minden, ami itt történik, Jób hitét akarja erősíteni. A panaszénekében is Jób tulajdonképpen a hitét mutatja be. Ő nem olyan valaki, aki nem törődne a fájdalommal, ő nem olyan, mint sok pogány vallás már az ókorban is, és most is vannak ilyenek a modern korban, amelyek azt hirdetik, hogy nem kell törődni azzal, hogy mit érzünk, nem az a lényeges stb. Ő nagyon is átérzi, de mint hívő ember szenved. És éppen az történik ebben a panaszénekben – ahogy az elején mondtuk –, hogy megtudjuk, hogy pont a hite miatt ő ezt a nagy rosszat is kész az Úr kezéből venni.

A rossz elhordozásában pedig, amit az Úr kezéből vett az igaz Jób, az Újszövetség fényében van még egy nagyon bátorító és vigasztaló jellemző. Mi a teljes szentírási kijelentést ismerhetjük Jóbbal kapcsolatban. Tehát nemcsak az Ószövetség, hanem az Újszövetség fényében. És a Jakab levelében, a Jakab levele 5. részében, ami emlékszünk, az a levele az Úrnak az Újszövetségben, amiben pontosan azt emeli ki, hogy a hit az a cselekedetekben mutatkozik meg. Az élő hit a cselekedetekben lesz valósággá. Itt van tehát Jób, akinek a cselekedetét abban látjuk, hogy nagyon mély fájdalmat fejez ki az átokmondás és a panasz kijelentésével végig itt a 3. részben. De erről a Jóbról mondja, aki ezt a 3. részben tett kijelentését is elmondta: „Legyetek azért, atyámfiak, béketűrők az Úrnak eljöveteleig. Ímé a szántóvető várja a földnek drága gyümölcsét, béketűrővel várja, míg reggeli és estveli esőt kap. Legyetek ti is béketűrők, és erősítsétek meg szíveteket, mert az Úrnak eljövele közel van.” És hogy folytatja? Azt mondja a kijelentésben az Úr igéje: „Ne sóhajtozzatok egymás ellen, atyám-

fiai, hogy el ne ítéltessetek: ímé a Bíró az ajtó előtt áll. Például vegyétek, atyám-fiai, a szenvedésben és béketűrésben a prófétákat, akik az Úr nevében szólotak. Ímé, boldogoknak mondjuk a túrni tudókat. Jóbnak tűrését hallottátok, és az Úrtól való végét láttátok, hogy igen irgalmas az Úr és könyörületes.”

Hallunk itt boldogságról. Jakab az 1. századi hívő testvéreket bátorítja az Úr eljövetele bizonyosságára – hallottuk: ne sóhajtozzatok egymás ellen –, mert látjuk, hogy az 1. századi hívők életében is voltak lelki dolgok, amikre a hangsúlyt kellett tenni Jézus eljövetele miatt – „ímé a Bíró az ajtó előtt áll” –, majd pedig azt mondja, hogy: „Ímé, boldogoknak mondjuk a túrni tudókat.” Az állhatatosakat – az ott szereplő ősi kifejezés azt jelenti, hogy valaki a teher alatt marad, tűr állhatatosan, megmarad a teher alatt. A türelemnél mondanám így, hogy hosszan tűr, meg békességgel tűr. És mit olvastunk itt? „Jóbnak tűrését hallottátok, és az Úrtól való végét láttátok, hogy igen irgalmas az Úr és könyörületes.” Most ez az 'irgalmas és könyörületes az Úr' csak az Úrtól való végére vonatkozik? Látszik, hogy nem, hanem arra is, hogy Jóbnak tűrése.

Ezért lett nekem üzenetté a 3. rész alapján Jakab levelének ez a drága kijelentése az Újszövetség fényéből az ószövetségi kijelentést vizsgálva, hogy az Úr irgalma és könyörülete látszik abban is az Újszövetség alapján, hogy Jób tűrt. Az állhatatossága, hosszútűrése, béketűrése akkor is jellemző lehetett, amikor egyszerűen őszintén elmondta, hogy mit érez az átokmondás és a keserű panasz kijelentésével. Mert be akarta mutatni Isten ezen keresztül is mindenkori hívő népének, hogy lehet, hogy nemcsak a jót kell elvenni tőlem, hanem a rosszat is, és az a rossz az nagyon rossz, de az a rossz is Isten kezében eszköz. Mert a Jób könyve egészéből tudjuk, hogy itt végig az Úr munkálkodott és Isten irgalma és könyörülete.

Ez a két szó az ősi görög nyelven – irgalmas és könyörülő az Úr –, az irgalmasnál, hogy az egész belső részeig átható módon valaki könyörülő és szerető. A másik pedig, hogy aki bajban van, segítségre szorul, segít az Isten, mert könyörül, szánakozó, könyörülő. Jóbnak a tűrése is tehát az Úr irgalmas és könyörülő voltát hirdeti. És ezért olyan jó azt látni az Ószövetség alapján, hogy minden ószövetségi kijelentés mutat előre Jézusra. Konfirmációi oktatásban mindig ezt emeljük ki, hogy az Ószövetségben látjuk, Isten hogyan készíti az ígéretet az Úr Jézus eljövetelében.

És én már utaltam az Úr Jézus személyére és munkájára ez előbbieken is, de így a végére tegyük oda: miben látszik Jób panaszénekén keresztül, amiben újra meg újra szeretném kiemelni, még átokszó is hangzik, megátkozta a születése napját, és keserves sírás, panasz, siralmas kifejezései, de akkor is mutat ez is előre Jézusra. Jób szenvedése, panaszéneke is mutat arra az Úr Jézusra, aki szintén használt miérteket. Emlékszünk, hogy mikor? A legteljesebben, amikor a kereszten kellett a keserű panaszát és az átok valóságát kijelentenie: „Én Istenem, én Istenem! Miért hagytál el engemet?” Jézus az átkot, az ítéletet magára vette. Itt van az ítélet és az átok valósága Jézus számára. Ez az egész akkor történt vele három óra körül, amikor déltől három óra körülíg sötétség volt. Volt ott sötétség Jézus kereszthalálánál. Jézus szavaiban hallatszik az átok.

JÓB MÉLYPONTJA NEM A VÉGPONTJA

Nem olyan módon, mint Jób panaszénekében, de az egész Szentírás alapján ott van mégis az „Én Istenem, én Istenem! Miért hagytál el engemet?” kijelentésében az, hogy milyen rossz az, amit az egyszülött Fiúnak is el kell szenvedni, és ő ezt átérzi. A Gecsemáné kertben meg is harcolta ennek minden rettenetét, nem volt véletlen, hogy ő vért izzadva könyörgött és imádkozott. De mielőtt könyörgött volna, imádta az Atyát.

Jézus is őszintén elmondhatta ott a kereszthalálánál, amit elmondott, és ezzel lett megváltó halála valóság. És Jézus számára – hadd mondjam így – a halál az nem valami jobbat hozott, de mégis valami jobbat hozott. Itt egy ellentmondás van, mert Jézus számára át kellett élnie a testi és a lelki halált egyszerre. És ez nem jó. Jézus számára is a halál utolsó ellenség. De mégis mi történt? Így győzött az Úr Jézus. Ahogy Pál is utána mondta: „Mert nékem az élet Krisztus, és a meghalás nyereség.”

Jób életében majd a végén jönnek elő azok a kijelentések, amikor boldog és örvendezhet Jób, mert tapasztalja, hogy micsoda szabadítás van az Úrnál. 19. részben van a híres mondat: „Mert én tudom, hogy az én megváltóm él, és utoljára az én porom felett megáll.” Jóbnál is ott van tehát ez, és Jézus ez a Megváltó számunkra.

A bűneset utáni állapotokban Jézusnak is át kellett élnie ezt, hogy: bekerített engem az Isten, útvesztőbe kerültem abban az értelemben, hogy valóban ez az Istentől való elhagyatottság rettenete ez nagyon rettenetes volt Jézusnak, de így lett számunkra ő szabadító és megváltó Úr.

Jób könyve 3. részében láthatjuk Isten szavát. Nem csupán egy hívő ember panaszéneke, hanem ez a panaszének Isten szava, Isten kijelentése. És éppen az által, hogy nagyon személyes és Jóbnak, a szenvedő hívő embernek minden érzését, gondolatát tükrözi, mutatja meg Isten, hogy ő ennek a hívő embernek az Istene, ez a hívő ember az ilyen éneklés közben is, panaszéneklés közben is kihez tartozik, kiből bízhat és kinek engedelmeskedhet minden próba és kísértés közepette. És mivel Jób ezt átélte, ezért olvashattuk vele kapcsolatban Jakab levelében: „Jóbnak tűrését hallottátok, és az Úrtól való végét láttátok, hogy igen irgalmas az Úr és könyörületes.”

Jézusért Jób számára is a mélypont nem lehetett végpont. Ahogy a mi életünkben is igaz ez. Péter 1. levele 5. részében azt olvassuk, a Sátán bennünket is megpróbál majd eltántorítani az Úrtól, de ellent lehet állni az Úr kegyelméből nekünk is, józanul és vigyázva: „erősek lévén a hitben, tudva, hogy a világban lévő atyafiságotokon ugyanazok a szenvedések telnek be. A minden kegyelemnek Istene pedig, aki az ő örök dicsőségére hívott el minket a Krisztus Jézusban, titeket, akik rövid ideig szenvedtetek, ő maga tegyen tökéletesekké, erősekké, szilárdakká és állhatatosokká, Övé a dicsőség és a hatalom örökkön-örökké. Ámen.”

Imádkozzunk!

Mennyei Atyánk, tényleg az olyan nagy ajándék nekünk, hogy éppen ezeket a bibliai kijelentéseket olvashatjuk az Ószövetségből ezekben a napokban, hetekben majd. Köszönjük, hogy Jób könyvén keresztül is a te isteni könyörületed és irgalmad ragyog föl, és áldunk, hogy ez a bibliai könyv is Jézusra mutathat.

Áldunk, hogy a te követésedben, ha esetleg a szenvedés útján kell is járni, akár a halál árnyéka völgyében is talán, akkor is tudhatjuk, hogy te ott vagy, velünk vagy. Köszönjük, hogy Jób panaszában is láthattuk, te ott vagy a tieid mellett.

Könyörülj rajtunk, hogy ezt merjük hinni. Mi is hadd tudjunk állhatatosan megmaradni, ha kell, a teher alatt. Jóbbal együtt merjük azt is kimondani, hogy: ha már a jót elvettük, a rosszat nem vennénk-e el tőled? Mert tudjuk, hogy te mindig a te isteni terved és célod alapján teszed ezt.

Köszönjük, hogy Jóbbal is, és még magasztosabban az Úr Jézussal is azt tetted, amit kellett. És, hogy Jézussal kapcsolatban is a te isteni terved végbement mindörökre.

Áldunk, hogy ezért lehet ő nekünk Megtartó. Kérünk, segíts abban, hogy amikor esetleg minket ér utol a Jóbra jellemző testi és lelki szenvedés nyomorúsága, láthassuk az Úr Jézusban a mi Szabadítónkat, aki valóban hozzánk hasonlóan mindenben megkísértetett, de úgy, hogy nem esett bűnbe.

Köszönjük, hogy egymást is így erősíthetjük, bátoríthatjuk, ha kell. Adj ebben is nekünk bölcsességet.

És hálát adunk neked, hogy mi a Jób könyvét is végig úgy olvashatjuk, hogy tudhatjuk, hogy mi van az elején és mi van a végén. És, hogy a teljes Szentírást ismerhetjük mi, amit te kijelentettél. Arra kérünk, hogy amit olvasunk rólad, hallunk rólad, valóban higgyük és cselekedjük is. Segíts ebben nekünk.

Könyörülj meg a mi népünkön. Add, hogy legyen áldás a mi népünknek is ez a mostani baj, keressenek a téged nem ismerők. És ha szenvednünk kell hívó emberekként, a szenvedésünkön keresztül is hadd mutassunk rád.

Segítsd meg vezetőinket, az orvosokat, az ápolókat, a pedagógusokat. Segíts nekik a nehéz munkavégzésben.

És köszönjük neked, hogy tőled kérhetünk ma is békességet, nyugalmat Kárpátaljának. Vess véget az ottani háborúnak. Köszönjük, hogy te ezt megteheted.

Hallgasd meg most a csendben elmondott imádságunkat is, Jézus érdeméért.

Ámen.

608 Áldó hatalmak oltalmába rejtve

✂ Bonhoeffer, Dietrich (1906-1945)

🎵 Vizi István (1961-)

✂ Dóka Zoltán (1929-2000)

Ál - dó ha - tal - mak ol - tal - má - ba rejt - ve

Csak vár - juk bé - kén mind - azt, a - mi jó,

Mert Is - ten ő - riz hí - ven reg - gel, es - te,

Ő hű lesz, bár - mit hoz - zon a jö - vő.

2. Ha gyötri, bántja szívünket a régi,
És múlt napoknak terhe ránk szakad,
Megrettent lelkünk vigaszodat kéri,
Mit nekünk szerzett, Atyánk, szent Fiad.
3. S ha szenvedések kelyhét adod inni,
Mely színgig töltött, keserű s nehéz,
Te segíts békén, hálával elvenni,
Hisz áldva nyújtja hű atyai kéz!
4. És ha az úton örömet adsz nekünk,
Ha szép napod ragyogva ránk nevet,
Biztasson, intsen sok nehéz emlékünk,
Hogy életünket szenteljük neked.
5. A csend köröttünk mélyen szerteárad.
Hadd halljuk azt a tiszta éneket,
Amely betölti rejtett, szép világod,
Hol téged dicsér minden gyermeked!